



[4.18] Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἡσυχίαν εἶχε· καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν [ἂν] τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις ἢ τρωθείη· «ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μέν», ἔφη, «ἡμεῖς, νίκη δ' ὑμῖν ἔσται ἐπομένοις, ἐμοὶ μέντοι θάνατος, ὥς γέ μοι δοκεῖ».

[4.19] Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεισὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθραπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὄμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἴππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἐβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο.

[4.20] Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὐφρονος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κενιδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας.

## Μετάφραση

Εἰπὼν δ' ταῦτα καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἡσυχίαν εἶχε·  
Και αφού εἶπε αυτά και στράφηκε προς τους εχθρούς, ἔμενε ἡσυχος·

καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ ἐπιτίθεσθαι πρότερον,  
γιατί και ο μάντης συμβούλευε αυτούς να μην επιτίθενται πρωτύτερα,

πρὶν [ἂν] τις τῶν σφετέρων ἢ πέσοι ἢ τρωθείη·  
παρά μόνο όταν κάποιος από τους δικούς τους ἢ σκοτωθεῖ ἢ τραυματισθεῖ·

«ἐπειδὴν μέντοι γένηται τοῦτο, ἡγησόμεθα μὲν ἡμεῖς», ἔφη,  
« όταν όμως γίνει αυτό, θα προχωρήσουμε μπροστά εμεῖς», εἶπε,

«δ' ὑμῖν ἐπομένους ἔσται νίκη, ἐμοὶ μέντοι θάνατος (ἔσται),  
«και εσεῖς που ακολουθεῖτε θα νικήσετε, για μένα όμως θάνατος (θα υπάρξει),

ὥς γέ δοκεῖ μοι».   
ὅπως βέβαια φαίνεται σε μένα.

Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα,  
Και δεν διαψεύστηκε, αλλά όταν πήραν τα ὄπλα,

αὐτὸς μὲν ὥσπερ ἀγόμενος ὑπὸ τινὸς μοίρας  
ο ἴδιος σαν να οδηγούνταν από κάποια μοίρα

ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεισὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει,  
αφού πήδηξε ορμητικά πρώτος, αφού ἔπεσε πάνω στους εχθρούς σκοτώνεται,

καὶ τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ·  
και ἔχει ταφεῖ στη διάβαση του Κηφισοῦ.

οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν (τοὺς ἐναντίους) μέχρι τοῦ ὄμαλοῦ.  
οι ἄλλοι όμως νικούσαν και καταδίωξαν τους εχθρούς ως την πεδιάδα.

Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἴππόμαχος,  
Και σκοτώθηκαν εκεί από τους τριάκοντα ο Κριτίας και ο Ἴππόμαχος,

τῶν δὲ δέκα ἀρχόντων ἐν Πειραιεῖ Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος,  
και από τους δέκα ἄρχοντες στον Πειραιά ο Χαρμίδης, ο γιος του Γλαύκωνα

τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα.  
και από τους ἄλλους περίπου εβδομήντα.

Καὶ ἔλαβον μὲν τὰ ὄπλα,  
Και πήραν τα ὄπλα,

ἐσκύλευσαν δὲ τοὺς χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν.  
αλλά δεν αφαίρεσαν τους χιτώνες από κανέναν από τους πολίτες.

Ἐπεὶ δὲ ἐγένετο τοῦτο καὶ ἀπεδίδοσαν τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους  
Και όταν ἐγινε αυτό και ἀπέδωσαν τους νεκρούς ὑστερα από συμφωνία

πολλοὶ διελέγοντο ἀλλήλοις προσιόντες.  
πολλοὶ συζητούσαν μεταξύ τους πλησιάζοντας.

Κλεόκριτος δὲ ὁ κήρυξ τῶν μυστῶν, ὧν μάλ' εὐφωνος,  
Και ο Κλεόκριτος ο κήρυκας των μνημένων, ο οποίος ήταν πολύ μεγαλόφωνος,

κατασιωπησάμενος ἔλεξεν·  
αφού επέβαλε σιωπή είπε·

«Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί βούλεσθε ἀποκτεῖναι (ἡμᾶς);  
« Ἄνδρες πολίτες, γιατί μας εκδιώκετε; Γιατί θέλετε να σκοτώσετε (εμάς);

Ἡμεῖς μὲν γὰρ οὐδὲν κακὸν ἐποιήσαμεν ὑμᾶς πώποτε,  
Γιατί εμεῖς κανένα κακό δεν κάναμε σ' εσάς ποτέ,

μετεσχήκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ τῶν σεμνοτάτων ἱερῶν  
αλλά πήραμε μέρος μαζί σας και στις πιο σεβαστές τελετές

καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων,  
και στις θυσίες και στις γιορτές τις πιο ωραίες,

καὶ γεγενήμεθα συγχορευταὶ καὶ συμφοιηταὶ καὶ συστρατιῶται,  
και έχουμε υπάρξει συγχορευτές και συμφοιητές και συστρατιώτες,

καὶ κεκινδυνεύκαμεν πολλὰ μεθ' ὑμῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν  
και έχουμε περάσει κινδύνους πολλούς μαζί σας και στην ξηρά και στη θάλασσα

ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας ἀμφοτέρων ἡμῶν.  
για την κοινή σωτηρία και ελευθερία και των δυο μας